TAARIFA YA HALI MBAYA YA HEWA KWA MWEZI JANUARI NA FEBRUARI, 2025

1.0 UTANGULIZI

Katika kipindi cha miezi ya Januari na Februari, 2025 vipindi vya mvua vilijitokeza katika maeneo mengi ya nchi sambamba na ongezeko kidogo la mvua katika maeneo ya kusini mwa nchi hususan mwezi February. Hali hii ilisababisha kuongezeka na kuimarika kwa hali la unyevu ardhini, kina cha maji na malisho kwa baadhi ya maeneo, lakini pia mafuriko na kutuama kwa maji katika maeneo mengine. Hali ya ongezeko la joto nyakati za mchana ilijitokeza katika maeneo yaliyokuwa na upungufu wa mvua hususan yale yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka katika kipindi cha mwezi Februari, na kuathiri shughuli zinazofanyika maeneo ya nje/wazi. Kwa upande mwingine, vipindi vya upepo mkali vilijitokeza katika maeneo machache ya ukanda wa pwani na nyanda za juu kusini magharibi. Hali ya hewa iliyojitokeza pamoja na athari zake imeendana na taarifa ya mwelekeo wa mvua za Msimu, 2024/2025 iliyotolewa hapo awali.

1.1 Mvua kubwa kwa mwezi Januari, 2025

Katika kipindi cha mwezi Januari, 2025 vipindi vya mvua vilijitokeza katika baadhi ya maeneo nchini. Aidha, vipindi vya mvua kubwa pamoja na ngurumo vilijitokeza katika maeneo machache nchini na kusababisha mafuriko, upotevu wa maisha, uharibifu wa mali, na kuathiri baadhi ya shughuli za kiuchumi. Kiwango cha juu zaidi cha mvua cha milimita 105.9 kilirekodiwa katika kituo cha Zanzibar mnamo tarehe 29 Januari, ikifuatiwa na milimita 69.6 katika kituo cha Ilonga (mkoa wa Morogoro) mnamo tarehe 1 Januari na milimita 62.2 katika kituo cha Iringa mnamo tarehe 20 Januari, 2025. Vituo vilivyoripoti vipindi vya mvua kubwa ya milimita 50 au zaidi ni kama vinavyoonekana kwenye Kielelezo 1.

Mawasiliano yote yaelekezwe kwa:
Mkurugenzi Mkuu, Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania, Chuo Kikuu cha Dodoma,
Jengo la Utawala, Ndaki ya Sayansi za Kompyuta na Elimu Angavu, 1 Mtaa wa CIVE,
S.L.P 27, 41218 Dodoma; Simu: +255 26 2962610: Nukushi: +255 26 2962610

Barua pepe; met@meteo.go.tz; Tovuti: www.meteo.go.tz

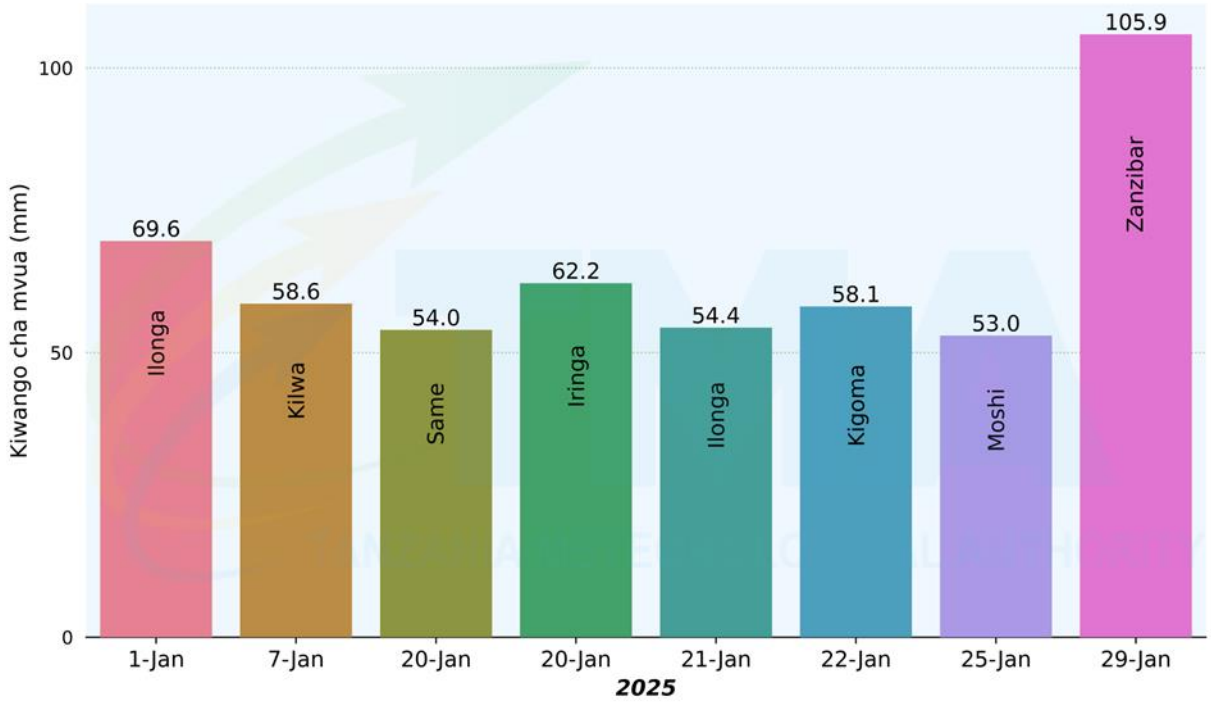

Kielelezo 1: Vituo vilivyoripoti viwango vya mvua kubwa kwa mwezi Januari, 2025.

Taarifa kutoka katika vyombo mbalimbali vya habari zilithibitisha kutokea kwa athari mbalimbali zilizosababishwa na mvua. Mnamo tarehe 27 Januari, 2025 mvua kubwa iliyoambatana na radi ilitokea wilaya ya Bukombe, mkoa wa Geita na kusababisha vifo vya wanafunzi saba (7) na wengine themanini na mbili (82) kujeruhiwa katika shule ya sekondari ya Businda (Chanzo: *Gazeti la Mwananchi*)..

1.2 Hali joto kwa mwezi Januari, 2025

Katika kipindi cha mwezi Januari 2025, hakuna ripoti ya vipindi vya baridi kali vilivyorekodiwa nchini. Aidha, kiwango cha chini zaidi cha joto cha nyuzi joto 12.0 °C kilirekodiwa katika kituo cha Igeri (mkoa wa Njombe) kwa takribani siku 3 ndani ya mwezi.

Kwa upande mwingine, hali ya ongezeko la joto ilijitokeza katika maeneo machache, hususan yale yaliyopo mwambao wa pwani. Hali hii ilipelekea kuathiri shughuli zinazofanyika nje na maeneo ya wazi nyakati za mchana. Hali ya joto zaidi ilirekodiwa katika kituo cha Mlingano (mkoa wa Tanga) ikiwa na kiwango cha juu zaidi cha nyuzi joto 37.0 °C ikifuatiwa na nyuzi joto 36.4 °C vilivyorekodiwa mnamo tarehe 23 na 30 Januari 2025 mtawalia. Aidha, kituo cha Mlingano kilirekodi viwango vya joto la juu ya nyuzi joto 35 °C kwa siku kumi (10) kwa kipindi cha mwezi Januari.

1.3 Upepo Mkali kwa mwezi Januari, 2025

Katika kipindi cha mwezi Januari, 2025 vipindi vya upepo mkali unaofika kilomita 40 hadi 50 kwa saa na kwa baadhi ya nyakati kilomita 60 kwa saa vilijitokeza katika baadhi ya maeneo nchini ikiwemo ukanda wa pwani (Mkoa wa Dar es Salaam, Pwani, Tanga, Lindi, Mtwara na visiwa vya Unguja na Pemba) na maeneo machache ya nyanda za juu kusini magharibi (mikoa ya Rukwa na Songwe).

Nguvu ya upepo ilisababisha athari mbalimbali ikiwemo kusambaa kwa vumbi, kupeperushwa kwa takataka na kusababisha kupungua kwa uono. Maeneo machache ya mwambao wa pwani ya bahari yalipatwa na vipindi vya mawimbi makubwa na kuathiri baadhi ya shughuli zinazofanyika baharini sambamba na kuhatarisha jamii zinazofanya shughuli mbalimbali katika maeneo ya mwambao.
Mnamo tarehe 23 Januari, 2025 upepo mkali ulitokea katika ziwa Rukwa wilaya ya Sumbawanga, mkoa wa Rukwa na kupelekea vifo vya wavuvi tisa na wengine 540 kuokolewa (Chanzo: Gazeti la Mwananchi).

Kielelezo 2: Mwili ukiwa umeopolewa kutoka ziwa Rukwa na timu ya waokoaji (Chanzo: Gazeti la Mwananchi).

1.4 Mvua kubwa kwa mwezi Februari, 2025

Katika kipindi cha mwezi Februari, 2025 vipindi vya mvua zilizoambatana na radi vilijitokeza katika baadhi ya maeneo, hususan maeneo yanayopata msimu mmoja wa mvua kwa mwaka. Aidha, vipindi vya mvua kubwa vilijitokeza katika maeneo machache na kusababisha mafuriko, uharibifu wa miundombinu na mali, na kuvuruga baadhi ya shughuli za kiuchumi. Mnamo tarehe 21 Februari, 2025 kituo cha Mahenge kilichopo mkoani Morogoro kilipima milimita 151.8 za mvua kwa saa 24 ikiwa ni kiwango cha juu zaidi ikifuatiwa na milimita 141.4 katika kituo cha Mtwara mnamo tarehe 3 Februari na

milimita 137.3 katika kituo cha Naliendele (mkoa wa Mtwara) mnamo tarehe 6 Februari. Vituo vilivyoripoti vipindi vya mvua kubwa ya milimita 50 au zaidi ni kama vinavyoonekana kwenye Kielelezo 3.

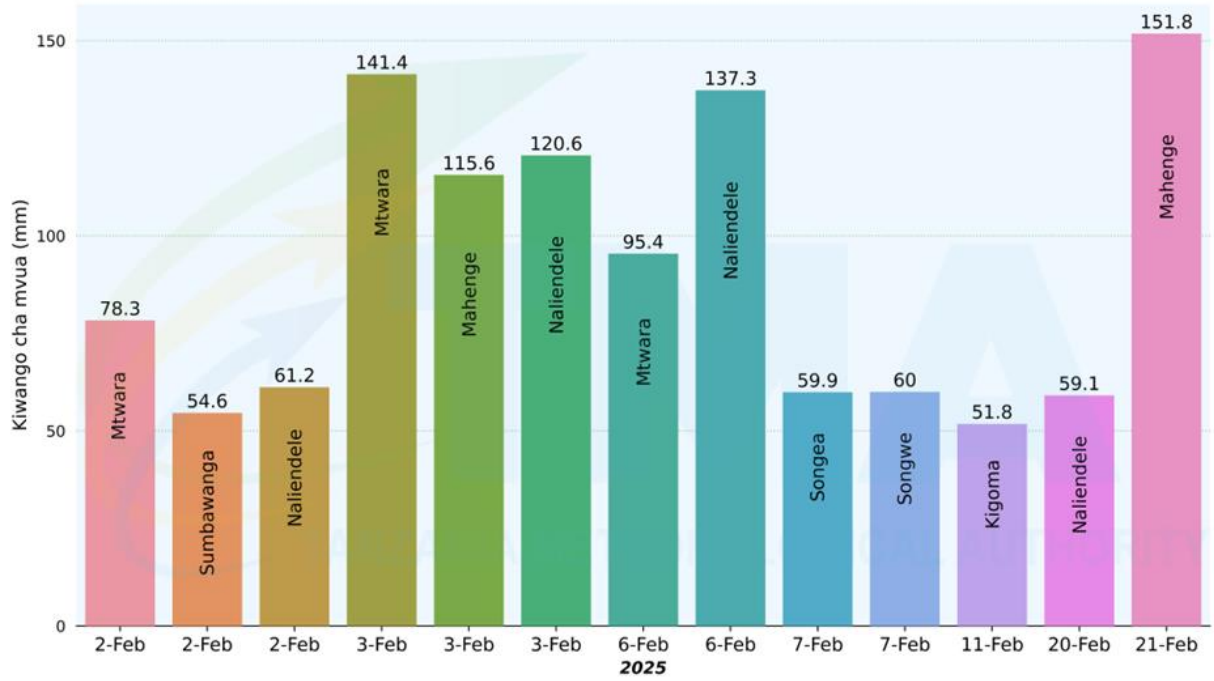

Kielelezo 3: Viwango vya mvua kubwa kwa mwezi Februari, 2025

1.5 Hali joto kwa mwezi Februari, 2025

Katika kipindi cha mwezi Februari 2025, hali ya joto ilijitokeza katika maeneo mengi ya yanayopata misimu miwili ya mvua kwa mwaka, ikihusisha maeneo ya ukanda wa pwani na nyanda za juu kaskazini mashariki. Kiwango cha juu zaidi cha nyuzi joto 38.6 °C kilirikodiwa katika kituo cha Ilonga (mkoa wa Morogoro) mnamo tarehe 19 Februari, 2025 ikiwa ni ongezeko la nyuzi joto 6.3 °C ikilinganishwa na wastani wa muda mrefu wa mwezi Februari kwa maeneo ya Ilonga. Kiwango hiki kilifuatiwa na nyuzi joto 38.0 °C katika kituo cha Mlingano (mkoa wa Tanga) mnamo tarehe 24 Februari. Aidha, hali ya ongezeko la joto ilijitokeza zaidi Mlingano ambapo viwango vya joto la juu vilikuwa nyuzi joto 35 °C au zaidi kwa siku zote 28 za mwezi.

Jedwali 1. Idadi ya siku ambazo viwango vikubwa vya joto la juu vilijitokeza kwa mwezi Februari, 2025

Kanda	Kituo	Idadi ya siku (≥ 35°C)	Kiwango cha Joto la juu zaidi kurekodiwa (^{0}C)
Nyanda za juu kaskazini mashariki	Kilimanjaro	12	37.6 °C
	Moshi	9	37.4 °C
	Same	4	35.7 °C
	Mlingano	28	38.0 °C

Pwani ya Kaskazini	Zanzibar	1	35.0 °C
	Dar	2	35.9 °C
	Morogoro	5	36.0 °C
	Ilonga	6	38.6 °C
	Kibaha	9	36.2 °C
	Tanga	2	36.1 °C
Ziwa Victoria	Ibadakuli	1	35.2 °C

1.6 Upepo Mkali kwa mwezi Februari, 2025

Vipindi vya upepo mkali unaofika kilomita 40 hadi 50 kwa saa vilijitokeza katika baadhi ya maeneo ya mwambao wa ukanda wa pwani (Mikoa ya Tanga, Dar es Salaam, Pwani, Lindi, Mtwara pamoja na Visiwa vya Unguja na Pemba) na nyanda za juu kusini magharibi (mkoa wa Songwe). Nguvu ya upepo mkali ilisababisha athari mbalimbali katika maeneo hayo.

Matukio haya ya hali mbaya ya hewa yanaonesha ongezeko la changamoto zinazosababishwa na mabadiliko ya hali ya hewa na tabianchi na umuhimu wa kutekeleza mikakati thabiti ya kukabiliana mabadiliko hayo ili kulinda jamii na mazingira.

Imetolewa: tarehe 11 Machi, 2025
Na Mamlaka ya Hali ya Hewa Tanzania.